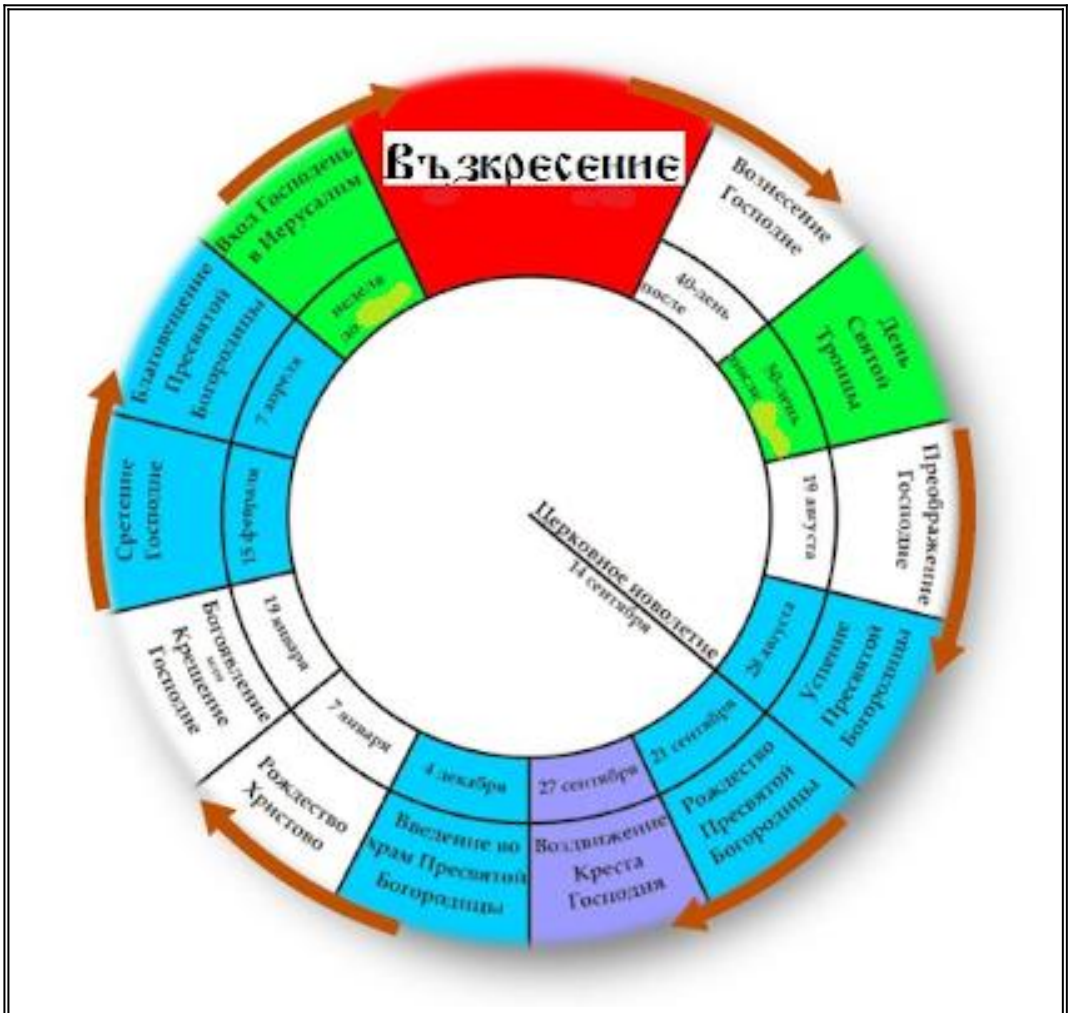
27.02.2023 г. / 00:06:53

Вяра

Списък на подвижните и неподвижни празници в православната Църква, указания за пости и общи помени

Годишен кръг на големите църковни празници

В началото ви представяме списък на Великите Църковни празници:

- Възкресение Христово (подвижен празник);

- 12-те Велики празника (3 от тях са подвижни и са свързани с Възкресение):

- Възнесение Господне (подвижен - 40 дни след Възкресение);

- Деня на Светата Троица (подвижен - 50 дни след Възкресение);

- Преображение Господне (19 август);

- Успение на Пресвета Богородица (28 август);

- Рождество на Пресвета Богородица (21 септември);

- Въздвижение на Кръста Господен (27 септември);

- Въведение на Пресвета Богородица в храма (4 декември);

- Рождество Христово (7 януари);

- Кръщение Господне *(Богоявление)* (19 януари);

- Сретение Господне *(въвеждане на Господа Иисуса Христа в храма)* (40 дни след Рождество Христово - 15 февруари);

- Благовещение на Пресвета Богородица (9 месеца преди Рождество Христово - 7 април);

- Вход Господен в Иерусалим (подвижен - Неделята преди Възкресение);

Други големи църковни празници:

- Обрезание Господне и почитане на свети Василий Велики (14 януари);

- Рождество на свети Иоан Предтеча (6 месеца преди Рождество Христово - 7 юли);

- Свети първовърховни апостоли Петър и Павел (12 юли);

- Отсичане главата на свети Иоан Предтеча (11 септември);

- Свети Дух (подвижен - понеделника след Деня на Света Троица);

Цикли на богослужебния календар:

Характерна особеност на православния календар е съчетаването на два годишни цикъла – подвижен и неподвжен.

Подвижения годишен цикъл се основава на принципите на лунно-слънчевия календар. Наречен е така, защото включва празници и времена за пост и покаяние с подвижни или променливи дати.

Отправната точка на този цикъл е празникът Свето Възкресение Христово, от който започва годишният кръг от апостолски и евангелски богослужебни четения.

Подвижният годишен цикъл се състои от два периода – Възкресен и свързан с Деня на Света Троица (50-тия ден след Възкресение).

Възкресен цикъл:

Наречен е още Триод и има фиксирана продължителност от осемнадесет седмици (ако броим и първата неделя след Деня на Света Троица – На Вси светии, службите на която затварят съдържанието на Триода.

Цикъл Свързан с Деня на Света Троица (Петдесятен цикъл)

Вторият период, започва след Деня на Света Троица

(празнуван вместо старозаветната юдейска Петдесетница), и неговите недели са номерирани в календара като „Недели след Деня на Света Троица (Петдесетница)“. Всяка от тях има специфичен апостолски и евангелски прочит, но само на някои са дадени индивидуални имена.

Този период обхваща почти две трети от годината и завършва преди „Неделята на митаря и фарисея“ - първата подготвителна седмица на Великия пост. А това от своя страна е началото на нов Възкресен цикъл.

С това се затваря свещеният кръг на християнската подвижна година, чиято начална точка е празникът Свето Възкресение Христово.

Неподвижен годишен цикъл:

Неподвижния календарен годишен цикъл се основава на древноримския слънчев календар, наречен „Юлиански“. **Това е и стария неподвижен истински Църковен календар, който е бил следван в Цялата Римска империя, включително и в местата, свързани с живота на Господа Иисуса Христа и по който реално са се извършвали Евангелските събития**

Той е поправен абсолютно неправомерно и целенасочено – за да се внесе смут и разделение сред празнуващите, от еретика римокатолик папа Григорий XIII през 1582 г. Фактическа тази „поправка“ представлява богослужебно престъпление и е сатанинска еретическа подигравка със Свещеното Предание на Църквата и със светите отци, които са ни го завещали. Оттук и понятията „юлиански календар, или „стар стил“ (чл. чл.) и „грегориански календар“, или „нов стил“ (чл. чл.).

Ако основата на подвижния годишен цикъл е Възкресния период, то основата на неподвижната литургична година е Рождественския цикъл.

Отделно църковната година на неподвижните празници е разделена на няколко литургични периода с различна продължителност, които следват един след друг от нейното начало.

Православната църковна година започва на 14 септември по светския календар (тази дата е 1 септември по църковния календар). Този ден се нарича църковен индикт или новолетие.

Първият голям празник на православната църква през новата църковна година е Рождество на Пресвета Богородица (21 септември по светския календар – което отговаря на 8 септември по църковния календар). Православната богослужебна година завършва съответно с празника Успение на Пресвета Богородица (28 август – 15 август по църковния календар).

Различни богослужебни периоди в църковната година:

- Богослужения от началото на църковната година до Въведение в храма на Пресвета Богородица (4 декември);

- Рождественски период: включва Рождественски пост, Рождество Христово, Обрезание Господне, Богоявление

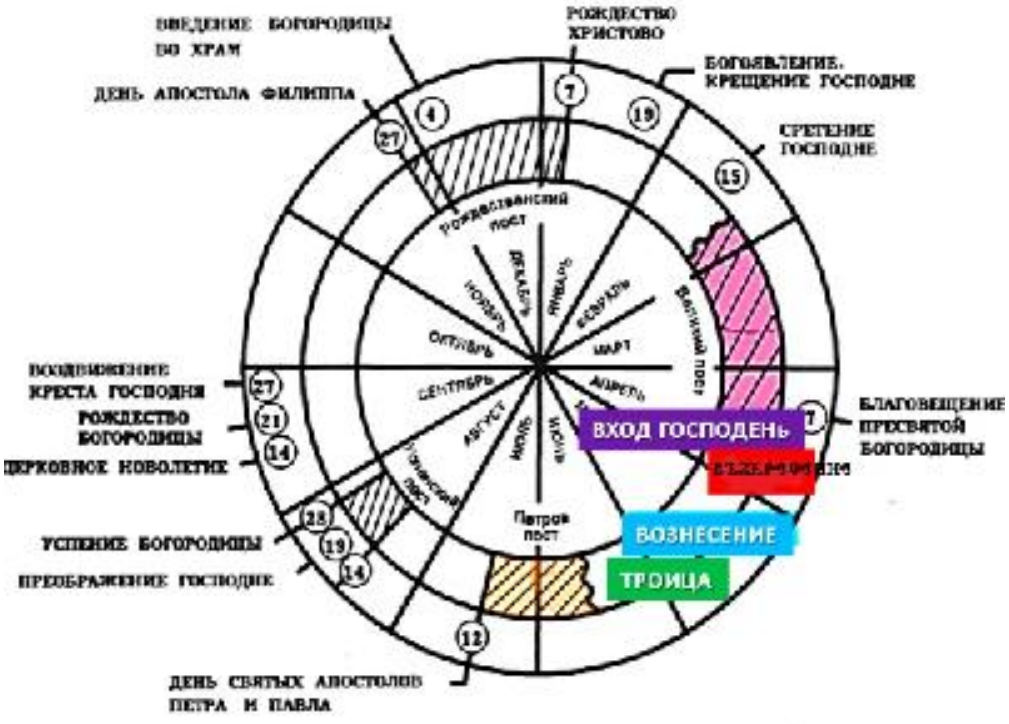
(Кръщение Господне), Сретение Господне;

- Богослужения от Седмицата на митаря и фарисея до Велика събота: това включва подготвителните седмици на Великия пост, първата седмица на Великия пост и всички недели от периода на Великия пост, празника Благовещение на Пресвета Богородица (7 април), Лазарова събота и Вход Господен в Йерусалим;

- Възкресен период: Светото Възкресение Христово, Възкресни седмици, Възнесение Господне, Ден на Света Троица (старозаветната Петдесетница);

- Богослужения от началото на Апостолския пост до края на Църковната година: празника на светите първовърховни апостоли Петър и Павел, Преображение Господне (19 август) и Успение на Пресвета Богородица (28 август).

Годишен кръг на богослуженията:

Годишният кръг на богослуженията е редът на богослуженията през годината. Всеки ден от годината е посветен на паметта на определени светци, както и на специални свещени събития - празници и пости.

Литургичната църковна година започва на 14 септември по светския календар (тази дата, както писахме, отговаря на 1 септември по църковния календар)., като целият годишен цикъл от служби се изгражда във връзка с празника Възкресение Христово. Възкресение настъпва не по-рано от 4 април по светския календар (22 март по православния църковен календар) и не по-късно от 8 май (25 април по църковния календар), в първата неделя след пролетното пълнолуние.

Името на празника Е ЕДНО ЕДИНСТВЕНО И ТО Е ВЪЗКРЕСЕНИЕ ГОСПОДНЕ!

Затова и светите отци на Първия Вселенски Събор ясно определят в правилата за празнуване на Възкресение Господне, **ТО НИКОГА ДА НЕ СЪВПАДА С ЕВЕРЕЙСКАТА ПАСХА И ВИНАГИ ДА Е СЛЕД НЕЯ, защото ВЪЗКРЕСЕНИЕТО НА СПАСИТЕЛЯ Е БИЛО СЛЕД ИУДЕЙСКАТА ПЕСАХ!**

Сведения за периода на Възкресението са подробно изложени в каноническия сборник от XIV в. "Синтагма". Ще отбележим само, че за правилното определяне на празнуването на Възкресение Господне трябва да се спазват четири условия:

1. То да бъде **след пролетното равноденствие**; (20.03 през 2024 г.)
2. Да бъде **след пълнолунието, което го следва** непосредствено; (25.03 през 2024 г.)
3. Да бъде **в първия неделен ден след споменатото пълнолуние**; (31.03. 2024 г.)
4. **Да не съвпада този празник с юдейската пасха**, от която зависи определянето на неговото време (юдейската пасха завърши на 30.04 – следващата неделя е 05.05.2024 г. – ВЪЗКРЕСЕНИЕТО НА ХРИСТОС Е БИЛО В

НЕДЕЛЯТА СЛЕД ЮДЕЙСКАТА ПАСХА!)

Тези правила в наше време са нарушени от католиците, протестантите и от някои псевдоправославни, които освен, че многократно празнуват, заедно с католиците и сектантите в същия ден с юдеите, но дори има и години, когато празника им бива и по-рано, което е в пълен противовес и с Евангелските събития.

Ето какво заповядват за тях каноните на Църквата:

„Да бъдат отлъчени от общение и изключени от Църквата всички ония, които дръзват да нарушават постановленията на Светия и велик събор, станал в Никея, в присъствието на благочестивия и боголюбезен цар Константин, относно празника на спасителното Възкресение, ако продължават да противоборствуват срещу доброто установление...“

(Антиох. 1)

„християните трябва да не празнуват с иудеите, ЗАЩОТО **ТЕХНИЯ НЕПРАЗНИЧЕН ПРАЗНИК ТРЯБВА ДА ПРЕДШЕСТВА НАШЕТО ВЪЗКРЕСЕНИЕ ГОСПОДНЕ**. Неизпълняващия това свещенослужител трябва да се низвергне. Това е определил и Антиохийския събор в първото си правило.“

Тълкование на 7-мо Апостолско правило от Зонара

„Но ние празнуваме Възкресение НЕ ТОГАВА, КОГАТО СЕ ИЗВЪРШВА ИУДЕЙСКАТА ПАСХА, А СЛЕД НЕЯ“

Тълкование на 7-мо Апостолско правило от Валсамон

И ТУК СЛЕДВА НЕЩО ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ВАЖНО В СПОМЕНАТОТО ПРАВИЛО НА АНТИОХИЙСКИЯ СЪБОР:

*„И **съборът изключва от свещенослужение не само***

<u>такива, а и всички ония, които дръзват да са в общение с тях, след като са били низвергнати от свещенство</u>…“.

(Антиох. 1)

ТОЕСТ, СПОРЕД КАНОНИТЕ НА ЦЪРКВАТА ОТ СПАСИТЕЛНАТА БЛАГОДАТ СЕ ИЗКЛЮЧВАТ НЕ САМО НАПРИМЕР ФИНЛАНДСКОТО ДУХОВЕНСТВО И МИРЯНИ, <u>НО И ВСИЧКИ, КОИТО ПРОДЪЛЖАВАТ ДА СА В МОЛИТВЕНО И ЕВХАРИСТИЙНО ОБЩЕНИЕ С ТЯХНАТА ЦЪРКВА, А ТОВА СА ВСИЧКИ ПОМЕСТНИ СЪВРЕМЕННИ „ОФИЦИАЛНИ“ ЦЪРКВИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНОВО И БЪЛГАРСКАТА</u>.

Свети преподобни Викентий Леренски пише в „Паметни записки на Перегрина за древността и общността на православната вяра против непотребните нововъведения на всички еретици“, ЧЕ КОЙТО ИСКА ДА „ИЗБЕГНЕ МРЕЖИТЕ НА ЕРЕТИЦИТЕ И ДА ОСТАНЕ В ЗДРАВАТА ВЯРА, Е ДЛЪЖЕН ДА СЕ ОГРАДИ“ И ДА ИЗЛЕЗЕ ОТ СБОРИЩЕТО ИМ, ЗАЩОТО ИНАЧЕ САМИЯ ТОЙ СЕ „ИЗКЛЮЧВА“ С „ВСИЧКИ ОНИЯ, КОИТО ДРЪЗВАТ ДА СА В ОБЩЕНИЕ С ТЯХ“, СПОРЕД ПРАВИЛОТО НА АНТИОХИЙСКИЯ СЪБОР!!!

Изучаването на празниците се извършва от еортология (от гръцки ἑορτή - празник - празнични изследвания) - спомагателна историческа дисциплина, един от разделите на академичната литургика.

Както казахме, според времето на празнуване празниците се делят на неподвижни, които се случват всяка година на едни и същи дати от месеца, и подвижни, които, въпреки че са в едни и същи дни от седмицата, се падат на различни дати от месеца. в съответствие с времето на празнуване на Възкресение Христово.

Според съдържанието (посвещението) си празниците се делят на:

а) Господни - посветени на Господа Иисуса Христа и възпоменание на извършеното от Него за нашето спасение (Рождество, Богоявление, Възкресение, Възнесение и др.), както и почитането на Честния Кръст Господен (Въздвижение на Светия Кръст Господен, Възпоменание за небесно знамение с Светия Кръст Господен и др.);

б) Богородични - посветени на Пресвета Богородица (Рождество на Пресвета Богородица, Въведение в храма и др.);

в) Празници на светци - посветени на почитта към безплътни небесни ангелски сили (Събор на свети Архангел Михаил и др.), свети праотци, пророци, апостоли и равноапостоли, мъченици, отшелници, монаси, преподобни светители, светици, праведници и др.

Особености при честването на големи празници:

Вцърковното честване на големи празници трябва да се прави разлика между: деня на самия празник и дните на предпразнуването, попразнество (следпразнуването) и отданието (отдаването) на празника.

Предпразненство: Много преди някои големи празници Църквата започва да ни подготвя за срещата им - дори месец и половина преди Въздвижението на кръста Господен, на

утренята започват да пеят: „Моисей начерта кръста“, а от 21 ноември в църквите пеят: „Христос се ражда - славете“.

Дванадесетите Велики празника са с 1 ден Предпразненство, с изключение на Рождество Христово, който е с 5 дни Предпразненство, и Богоявление, който е с 4 дни Предпразненство. Възкресение няма предпразнуване.

Попразненство (след празника). Дните след празника са Продължение на празника. Тези дни, заедно с песнопения за празника или за света, Църквата понякога си спомня и прославя участниците в събитието и като цяло събитието на изминалия празник.

Броят на дните на попразненството (следпразненството) варира от 1 до 9 в зависимост от по-голямата или по-малката близост на едни празници до други или до дни на пост:

Благовещение - 1 ден, (и от Лазарова събота - няма попразднство),

Рождество Богородично и Въведение в храма - 4 дни,

Рождество Господне и Ден на Света Троица - 6 дни,

Преображение Господне и Въздвижение на Светия Кръст Господен - 7 дни,

Сретение Господне - неравен брой дни във всяка година, от 0 до 7 дни,

Богоявление и Възнесение - 8 дни,

Успение Богородично - 9 дни,

Големи празници, които не са сред 12-те Велики - 1 ден.

Следпразникът на Възкресение Христово продължава 40 дни.

Отдание на празника: Последният ден на следпразника се нарича ден на отдание и се различава от дните на следпразника с по-голямата тържественост на богослужението.

Празниците Рождество Христово и Отсичане главата на Иоан Кръстител, Обрезание Господне и на светите първовърховни апостоли Петър и Павел нямат предпразненство, попразненство и отдание.

Богослужение на Великите празници:

Службите за Великите празници от неподвижния кръг се намират в месечните Минеи, където са службите за светци и празници за всеки ден от годината. Службите за Великите празници на подвижния кръг се намират в Постните и Цветните Триоди, където са записани всички служби от Възкресния цикъл.

По време на предпразничния период, на службите, посветени на обикновените дни от Минея, започват да се появяват песнопения за предстоящия Велик празник, които нарастват по брой и достигат кулминацията си в деня на самия празник, когато се пеят само празнични песнопения. В следпразничните дни съдържанието на богослуженията отново се връща към светиите и събитията от Минея, но има и празнични песнопения, чийто брой намалява, а в деня на честването на отданието те отново преобладават.

На Великте празници всенощното бдение е особено тържествено и продължително, служи се лития („усилена молитва“), където се поменават общоцърковни светии и се правят специални молби за избавление от всякакви бедствия.

Освен Великите празници в Църквата има и други празници:

а) Бдения – имат Всенощно бдение:

9 октомври и 21 май – Свети апостол и Евангелист Иоан Богослов;

26 ноември – свети Иоан Златоуст;

19 декември – Свети Николай Мирликийски Чудотворец;

12 февруари – Три архиереи и Вселенски учители – свети Василий Велики, свети Григорий Богослов и свети Иоан Златоуст;

6 май – Свети Великомъченик Георгий

и някои други, но към тях се присъединяват храмови празници и в чест на мощите на светци в църквите, където почиват.

б) Полиелейни средни празници. На тези празници не се отслужва всенощно бдение, но в навечерието им има Велика вечерня, а на утренята се полага полиелей и се чете Евангелието.

Това са празници като:

Свети пророк Илия (2 август);

Свети равноапостолни Константин и Елена (3 юни);

Свети Василий Велики (14 януари).

г) Славословни празници. В тези дни Великото славословие на утренята се пее, а не се чете. Това са такива празници като: Обновлението на Иерусалимския храм Възкресение Христово (26 септември), Полагане честната дреха на света Богородица във Влахернската църква. (15 юли) и др.

д) Шестдневни празници. По време на службата се пеят 6 стихири и 6 тропара (в манастирите). Сред тях са празниците на пророк Захария и праведната Елисавета, пророк Данаил и

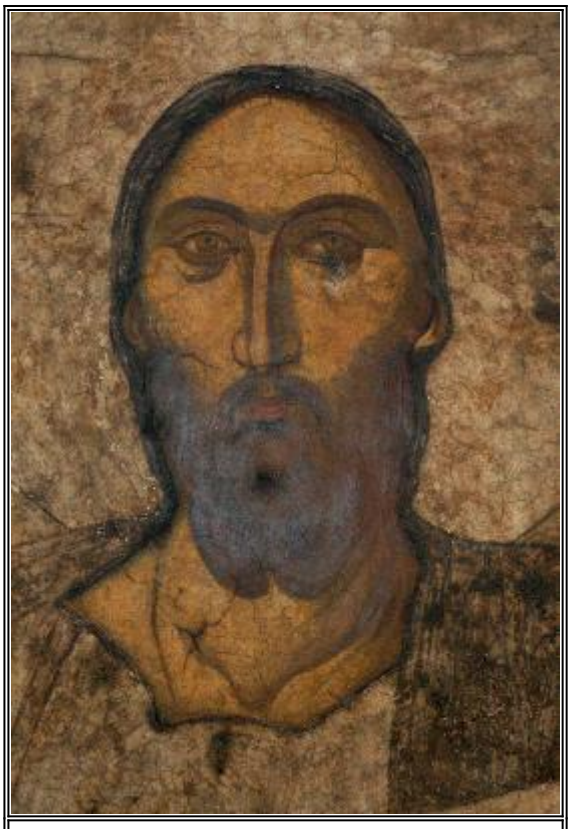
тримата младежи Анания, Азария и Мисаил и др.

Църковните празници са центъра на богослужебния живот на Църквата, със своята тържественост те сякаш предусещат тук, на земята, бъдещото райско блаженство за праведните и с тези празници са свързани спомени за Свещената история на нашето спасение и за светите Божии хора, които показаха в себе си образа на святостта и можеха да кажат: „Вече не аз живея, а Христос живее в мен“. Те имат изключително назидателно значение за всички членове на Църквата и ни учат как да вярваме правилно и как трябва да обичаме Бог.

Със своите празници Църквата свидетелства за Своето единство, обединявайки заедно Небесната Тържествуваща Църква, съставена от празнуващи светци, и земната ВОЙНСТВАЩА Църква, съставена от КАЕЩИ СЕ, ИЗПОВЯДВАЩИ ИСТИНСКО ПРАВОСЛАВИЕ, ВОЮВАЩИ СЪС ЗЛИТЕ НЕВЕРНИ ЕРЕТИЧЕСКИ И БЕЗБОЖНИ СИЛИ, СПАСЯВАЩИ СЕ ХРИСТИЯНИ.

Следва списък на празниците и дните на някои от светците. С ГЛАВНИ букви са големите 19 празника на Църквата. Всяка дата, с житията и празниците, е публикувана с препратка към съответната публикация за нея:

Неподвижни празници и дни на някои от светците:

Христос Пантократор (Вседържител). Фрагмент от стенопис от манастира Високи Дечани. Косово. Сърбия. До 1350 г.

- *28.11 (15.11 по православния календар) – Начало на рождественския пост – неподвижен пост*

- 29.11 (16.11 по православния календар) – Св. апостол и евангелист Матей

- 04.12 (21.11 по православния календар) – ПРАЗНИК ВЪВЕДЕНИЕ БОГОРОДИЧНО (въвеждане на пресвета Богородица в храма)

- 05.12 (22.11 по православния календар) – Св. Михаил Българин воин

- 07.12 (24.11 по православния календар) – Св. великомъченица Екатерина. Св. великомъченик Меркурий

- **13.12 (30.11 по православния календар) – Св. апостол Андрей Първозвани**

- **19.12 (06.12 по православния календар) – Свт. Николай Чудотворец, архиеп. Мирликийски**

- **22.12 (09.12 по православния календар) – Зачатие на света и праведна Анна**

- **25.12 (12.12 по православния календар) – Св. Спиридон чудотворец, епископ Тримитунски**

- **02.01 (20.12 по православния календар) – Св. свещеномъченик Игнатий Богоносец**

- **07.01 (25.12 по православния календар) – ПРАЗНИК - РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО (*край на рождественския пост – неподвижен пост*)**

- **08.01 (26.12 по православния календар) – Събор на Пресвета Богородица**

- **09.01 (27.12 по православния календар) – Първомъченик и архидякон Стефан**

- **14.01 (01.01 по православния календар) – ПРАЗНИК - ОБРЕЗАНИЕ ГОСПОДНЕ. Свт. Василий Велики**

- **17.01 (04.01 по православния календар) – Събор на Седемдесетте апостоли**

- **18.01 (05.01 по православния календар) – Навечерие на Богоявление** ***(единичен постен ден – неподвижен)***

- **19.01 (06.01 по православния календар) – ПРАЗНИК - КРЪЩЕНИЕ ГОСПОДНЕ. БОГОЯВЛЕНИЕ**

- **20.01 (07.01 по православния календар) – Събор на св. Иоан Кръстител**

- 24.01 (11.01 по православния календар) – Св. преподобни Теодосий Велики

- 30.01 (17.01 по православния календар) – Св. преподобни Антоний Велики

- 31.01 (18.01 по православния календар) – Св. Атанасий Велики

- 02.02 (20.01 по православния календар) – Св. Евтимий Велики

- 07.02 (25.01 по православния календар) – Св. Григорий Богослов, архиепископ Константинополски

- 12.02 (30.01 по православния календар) – Св. три светители: Василий Велики, Григорий Богослов, Иоан Златоуст

- 14.02 (01.02 по православния календар) – Св. мъченик Трифон

- 15.02 (02.02 по православния календар) – ПРАЗНИК - СРЕТЕНИЕ ГОСПОДНЕ (въвеждане на Господа Иисуса Христа в храма)

- 09.03 (24.02 по православния календар) – I-во и II-ро намиране честната глава на св. Иоан Кръстител

- 07.04 (25.03 по православния календар) – ПРАЗНИК - БЛАГОВЕЩЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА

- 14.04 (01.04 по православния календар) – Св. преподобна Мария Египетска

- 06.05 (23.04 по православния календар) – Св. великомъченик Георги Победоносец

- 08.05 (25.04 по православния календар) – Св. апостол

и евангелист Марко

- 13.05 (30.04 по православния календар) – Св. апостол Яков Зеведеев

- 21.05 (08.05 по православния календар) – Св. апостол и евангелист Иоан Богослов

- 23.05 (10.05 по православния календар) – Св. апостол Симон Зилот

- 03.06 (21.05 по православния календар) – Свв. равноапостолни Константин и Елена

- 07.06 (25.05 по православния календар) – III-то намиране честната глава на св. Иоан Кръстител

- 24.06 (11.06 по православния календар) – Свв. апостоли Вартоломей и Варнава

- 02.07 (19.06 по православния календар) – Св. апостол Иуда, брат Господен по плът

- 07.07 (24.06 по православния календар) – ПРАЗНИК - РОЖДЕСТВО НА СВ. ИОАН ПРЕДТЕЧА И КРЪСТИТЕЛ ГОСПОДЕН

- 12.07 (29.06 по православния календар) – ПРАЗНИК - ПЪРВОВЪРХОВНИ АПОСТОЛИ ПЕТЪР И ПАВЕЛ

- 13.07 (30.06 по православния календар) – Събор на св. славни и всехвални 12 апостоли

- 18.07 (05.07 по православния календар) – Св. преподобни Атанасий Атонски

- 26.07 (13.07 по православния календар) – Събор на св. архангел Гавриил

- 30.07 (17.07 по православния календар) – Св. великомъченица Марина

- 02.08 (20.07 по православния календар) – Свети славен пророк Илия

- 09.08 (27.07 по православния календар) – Св. великомъченик и целител Пантелеймон.

- *14.08 (01.08 по православния календар) – Начало на Богородичния пост – неподвижен пост (водосвет)*

- 19.08 (06.08 по православния календар) – ПРАЗНИК - ПРЕОБРАЖЕНИЕ ГОСПОДНЕ

- 22.08 (09.08 по православния календар) – Св. апостол Матей

- 28.08 (15.08 по православния календар) – ПРАЗНИК - УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА *(край на Богородичния пост – неподвижен пост)*

- 11.09 (29.08 по православния календар) – ОТСИЧАНЕ ЧЕСТНАТА ГЛАВА НА СВ. ИОАН ПРЕДТЕЧА И КРЪСТИТЕЛ ГОСПОДЕН (*единичен постен ден – неподвижен*)

- 14.09 (01.09 по православния календар) – Начало на Църковната нова година

- 21.09 (08.09 по православния календар) – ПРАЗНИК - РОЖДЕСТВО НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА

- 22.09 (09.09 по православния календар) – Св. праведни богоотци Йоаким и Анна

- 27.09 (14.09 по православния календар) – ПРАЗНИК - ВЪЗДВИЖЕНИЕ НА ЧЕСТНИЯ КРЪСТ ГОСПОДЕН

(единичен постен ден – неподвижен)

- 29.09 (16.09 по православния календар) – Светата великомъченица Евфимия Всехвална.

- 30.09 (17.09 по православния календар) – Св. мъченици Вяра, Надежда, Любов и майка им София

- 06.10 (23.09 по православния календар) – Зачатие на св. Иоан Предтеча и Кръстител Господен

- 09.10 (26.09 по православния календар) – Успение на св. апостол и евангелист Иоан Богослов

- 15.10 (02.10 по православния календар) – Св. свещеномъченик Киприан и св. мъченица Иустина

- 19.10 (06.10 по православния календар) – Св. апостол Тома

- 22.10 (09.10 по православния календар) – Св. апостол Яков Алфеев

- 31.10 (18.10 по православния календар) – Св. апостол и евангелист Лука

- 05.11 (23.10 по православния календар) – Св. апостол Яков, брат Господен по плът

- 08.11 (26.10 по православния календар) – Св. великомъченик Димитрий Солунски

- *Архангелов общ помен за мъртвите* – *Винаги в събота преди Архангеловден*

- 21.11 (08.11 по православния календар) – Събор на св. архангел Михаил и другите Небесни безплътни Сили (Архангеловден)

- 26.11 (13.11 по православния календар) – Св. Иоан Златоуст, архиепископ Константинополски

- 27.11 (14.11 по православния календар) – Св. апостол Филип

Подвижни празници – свързани с Възкресение Христово

А) Има 4 подготвителни седмици за Великия пост:

- 4 – та неделя преди Великия пост: Неделя на митаря и фарисея

- 3 – та неделя преди Великия пост: Неделя на блудния син

- ***Събота пред Неделя Месопустна – Общ помен за починалите преди Великия пост (Този общ помен е в събота пред Неделя Месопустна (Месни заговезни))***.

- 2 – ра неделя преди Великия (Великденски) пост: Неделя Месопустна, на Страшния съд

- Неделята преди Великия (Великденски) пост (*поста започва от понеделник, ден след това*): Неделя Сиропустна (Прощална неделя, Прошка). От следващия ден след нея – понеделник – се започва Великият пост.

Б) Света Четиридесетница (Велик пост):

- В съботният ден от първата седмица на Великия пост – Св. великомъченик Теодор Тирон

- Първа неделя на Великия пост – Православна

- Втора неделя на Великия пост – за разслабения

- **Трета неделя на Великия пост – Кръстопоклонна**

- **Четвърта неделя на Великия пост – на св. преподобни Йоан Лествичник**

- **Пета неделя на Великия пост – св. преподобна Мария Египетска**

- **съботата преди шестата неделя от Великия пост - Лазаровден – Възкресяване на Лазаря (Лазрова събота)**

- **Шеста неделя на Великия пост – ПРАЗНИК - ВХОД ГОСПОДЕН В ИЕРУСАЛИМ**

Страстна седмица – седмица на Христовите страдания:

- Велики понеделник (Възпоменание на св. патриарх Йосиф. Споменаване за безплодната смокиня, проклета от Господа);

- Велики вторник (Изобличение на фарисеите от Иисус, притча за мъдрите девици)

- Велика сряда (Припомняме си многоценното миро, което в искреното си разкаяние една грешница изляла върху главата на Спасителя и решението на Синедриона да осъди Иисус Христос. Тогава Иуда Искариот отишъл при иудейските първенци и уговорил да Го предаде.)

- Велики четвъртък (Възпоменаване на Тайната вечеря)

- Велики (Разпети) петък (Възпоменаване на Страданията на нашия Господ Иисус Христос)

- Велика събота (На Велика събота Църквата възпоменава телесното погребение на Иисуса Христа)

- **ПРАЗНИК - ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО, (Неделя първа на Възкресение – *край на поста*)**

Светла седмица:

- Светли понеделник

- Светли вторник

- Светла сряда

- Светли четвъртък

- Светли петък

- Светла събота

В) Неделите след Възкресение:

- 2 Неделя след Възкресение – на св. ап. Тома (Томина)

- 3 Неделя след Възкресение– на св. Мироносици

- 4 Неделя след Възкресение – на Разслабления

- 5 Неделя след Възкресение – на Самарянката

- 6 Неделя след Възкресение – на Слепородения

- **ПРАЗНИК - ВЪЗНЕСЕНИЕ ГОСПОДНЕ** - Празнува се **винаги в четвъртъка, който е най-близо до 40-тия ден от Възкресение**, като един от великите празници.

- 7 Неделя след Възкресение – на св. Отци от I Вселенски събор

- *събота пред Деня на Света Троица – Общ помен за починалите пред деня на Света Троица* – *(Тази задушница е в събота пред Петдесетница).*

- **8 Неделя след Възкресение – ПРАЗНИК – Ден на Света Троица (Старозаветната Петдесетница)** - рожденият ден на Христовата Църква

- **Понеделник след Деня на Света Троица – ПРАЗНИК – Свети Дух**

Г) Неделите след Петдесетница:

- 1 Неделя след Деня на Света Троица - на Всички светии

- ***Понеделник след първа Неделя след Петдесетница започва петровия пост – продължава до неподвижния празник Петров ден 12.07 (29.06 стар стил)***

- 2 Неделя след Деня на Света Троица - за избирането на апостолите

- 3 Неделя след Деня на Света Троица - за сребролюбито и неправдата

- 4 Неделя след Деня на Света Троица - за вярата и надеждата

- 5 Неделя след Деня на Света Троица - за двамата бесновати

- 6 Неделя след Деня на Света Троица - на св. Отци от 6-те Вселенски събори,

- 7 Неделя след Деня на Света Троица – за двамата слепци

- 8 Неделя след Деня на Света Троица – за петте хляба

- 9 Неделя след Деня на Света Троица – за Петровото съмнение

- 10 Неделя след Деня на Света Троица – за бесния по новолуние

- 11 Неделя след Деня на Света Троица – за десетте хиляди таланта

- 12 Неделя след Деня на Света Троица – за сребролюбието

- 13 Неделя след Деня на Света Троица – за лозето и лошите работници

- 14 Неделя след Деня на Света Троица – за царската сватба

- 15Неделя след Деня на Света Троица – за гордоста на законника

- 16 Неделя след Деня на Света Троица - за Талантите

- 17 Неделя след Деня на Света Троица – на Хананейката

- 18 Неделя след Деня на Света Троица – за многото уловена риба

- 19 Неделя след Деня на Света Троица – за любовта към враговете ни

- 20 Неделя след Деня на Света Троица – за възкресението на сина на вдовицата

- 21 Неделя след Деня на Света Троица – за четрите вида семена на сеяча

- 22 Неделя след Деня на Света Троица – за богаташа и сиромаха

- 23 Неделя след Деня на Света Троица – за бесноватия

- 24 Неделя след Деня на Света Троица – за кръвоточивата жена

- 25 Неделя след Деня на Света Троица – за горделивия законник .

- 26 Неделя след Деня на Света Троица – за сребролюбието

- 27 Неделя след Деня на Света Троица – за прегърбената жена

- 28 Неделя след Деня на Света Троица – за голямата вечеря

- 29 Неделя след Деня на Света Троица – за десете прокажени

- 30 Неделя след Деня на Света Троица – за сребролюбивия началник

- 31 Неделя след Деня на Света Троица – за Иерихонския слепец

- 32 Неделя след Деня на Света Троица – за Закхей

(СЛЕДВАТ ОТНОВО подготвителните седмици за Великия пост)

Указанията за постите и Общите помени за починалите:

Пост през сряда и петък:

През цялата година е строг пост – без олио и вино. (Апостолски канон 69). Ако се падат в празник или празничен период, се разрешава допустимото за деня (на Господските празници, напр. Сретене Господне се разрешава олио, вино и риба, а на други, напр. Полагане честния пояс на Пресвета Богородица, свети великомъченик Димитрий (Димитровден) и т.н., се разрешава олио и вино). Поста през понеделника е похвален, но не е задължителен (Коментар в Пидалион ст.93).

От Томина неделя (Втора неделя след Възкресение Христово) до Петдесетница (Осма неделя след Възкресение Христово)

поста в сряда и петък (и понеделник, ако е предприет от постещия) е облекчен, като се разрешава олио и вино. През този период, ако постните дни се падат на празник, например Преполовение на Петдесетница (двайсет и петият ден след Пасха) или Отдание на Пасха (срядата преди Възнесение Господне), се разрешава и риба.

Ако празниците на свети първовърховни апостоли Петър и Павел (Петровден) и Успение Богородично, които ознаменуват съответно края на Петровия (Апостолския) и Богородичния пост се падат в постните дни сряда, петък (и понеделник, ако е предприет от постещия), тогава се позволява постна храна с олио, вино и риба.

Велик пост:

В първия и втория ден на поста, както и на Велики петък не се яде нищо (за немощни, болни и престарели – парче хляб с вода). За всички седмици: от понеделник до петък – без олио и вино; сряда и петък – сухоядене; събота и неделя – разрешава се олио и вино. В деня пред Благовещение, ако е преди Лазаровден – олио. На Лазарова събота – рибен хайвер. На Благовещение – разрешава се и риба. (Ако Благовещение е през Страстната седмица до Вел. Четвъртък вкл. – олио, ако е на Вел. петък или Вел. събота – вино.) Страстната седмица – сухоядене в понеделник, сряда, а на Велики петък не се яде нищо (за немощни, болни и престарели – парче хляб с вода).

Богородичен пост:

От понеделник до петък – без олио и вино; събота и неделя – разрешава се олио и вино; на Преображение – и риба.

Апостолски пост:

Сряда и петък (и понеделник, ако е предприет от постещия) – без олио и вино; Понеделник (ако не е предприет

по принцип за постен ден от постещия), вторник и четвъртък – с олио и вино.

Събота и неделя – и риба;

Ако през делничните дни на поста има празник, например Рождение на свети Иоан Кръстител (07 юли по светския календар) - тогава се разрешава олио, вино и риба.

Рождественски пост:

Сряда и петък (и понеделник, ако е предприет от постещия) – без олио и вино; Понеделник (ако не е предприет по принцип за постен ден от постещия), вторник и четвъртък – с олио и вино.

Първите събота и неделя от поста с олио и вино без риба;

Събота и неделя – и риба; на Въведение Богородично (04.12) и Св. Николай (19.12) – и риба; Съботата, неделята и Игнажден в последната седмица преди празника до Рождество са без риба.

Особени постни дни (н.ст. /ст.ст.):

Навечерие на Богоявление (18 ян. /5 ян.) – строг пост – без олио и вино.

Отсич. главата на св. Йоан Кръст. (11 септ. /29 авг.) – строг пост – без олио и вино;

Кръстовден (27 септ. /14 септ.) – строг пост – без олио и вино.

(Ако се падат в събота или неделя се допуска олио и вино)

Блажни периоди (н.ст. /ст.ст.):

1. От Рождество Христово (7 ян. /25 дек.) до деня (17 ян. /4

ян.) преди Навечерието на Богоявление, вкл.

2. От Неделя на Митаря и фарисея до Неделя на Блудния син (седмицата от 14-тия до 7-мия ден преди Сирната седмица).

3. През цялата Сирна седмица се разрешава млечна храна и риба.

4. Светлата седмица – от Възкресение Христово до Томина неделя.

5. От Свети Дух до Неделя на Всички светии (седмицата преди Апостолския пост).

Дни, в които се служи за упокой (Общ помен):

Събота срещу Неделя Месопустна.

Събота срещу Деня на Света Троица.

Събота преди Архангеловден.

Не се извършва помен за покойници (н.ст. /ст.ст.):

1. На Господски и Богородични празници.

2. От началото на Великия пост до Томина неделя.

3. От дена на свети Игнатий Богоносец (2 ян. /20 дек.) до Събора на свети Иоан Кръстител (20 ян. /7ян.).

buditeli.info © 2017